

УДК 037.011.33(477)-057.30

С. П. Гіренко

кандидат педагогічних наук, доцент,
заступник декана з навчально-методичної роботи
факультету № 2 (кримінальної поліції)
Харківського національного університету внутрішніх справ

П. Д. Червоний

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри психології та педагогіки факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ

КОНФЛІКТНИЙ ПРОСТІР ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті розглянуто загальний зміст конфліктного простору працівників Національної поліції, деякі професійно-педагогічні аспекти конфліктологічної підготовки майбутніх поліцейських на етапі професійного навчання в умовах реформування відомчої освіти МВС.

У роботі наголошено, що суспільство та правоохоронні органи рухаються в бік посилення захисту прав громадян, зниження суспільної та відомчої конфліктності, якісної підготовки компетентних працівників Національної поліції та покращення правоохоронних послуг.

Авторами підкреслена потреба у висококваліфікованих працівниках поліції, що мають високий рівень правової, психологічної та комунікативної культури, навичок медіації та миротворення, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, які здатні захистити всі верстви населення від агресії та жорстокості.

Зроблений бібліографічний екскурс із проблеми конфліктів, визначений ряд праць у галузях права, психології, педагогіки та конфліктології, в яких проаналізовані різні конфліктологічні феномени, що супроводжують професійну діяльність правоохоронних органів.

У статті наголошено, що конфліктологічна підготовка майбутніх правоохоронців у ВНЗ МВС включає послідовну навчальну діяльність, спрямовану не тільки на формування нових знань про конфлікт, його закономірності, форми та наслідками, але й серйозну роботу з конфліктною самосвідомістю суб'єкта, осмислення компонентів його конфліктної сфери, визначення рівня власної конфліктності, особистісних ресурсів (комунікативних, перцептивних, когнітивних, емотивних), що забезпечують достатній контроль за поведінкою, спілкуванням, зумовлюють «захист» від конфліктогенів.

Авторами зазначено, що основою сучасних конфліктних реалій виступають розлади (протиріччя) особистості, що проявляються на різних рівнях, які включають стереотипи свідомості та совісті, особистісні процеси, індивідуальні властивості та процеси пізнання людини та суб'єкта діяльності. У статті визначені провідні процесуальні напрями формування конфліктологічної готовності курсантів до професійної діяльності та педагогічні принципи їх реалізації.

Ключові слова: конфлікт, конфліктологічна культура, професійна підготовка, освіта, поліція.

Постановка проблеми. Пріоритетними напрямами реформи, що триває вже понад три роки в Міністерстві внутрішніх справ, залишається низка питань, закладених у Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, а саме: забезпечення охорони прав людини і основних свобод, інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; підтримання публічної безпеки і порядку та ін. [3].

Аналізуючи стратегічні плани керівництва держави, МВС загалом та результати вже зробленого за відносно короткий час, можна зробити висновок про те, що суспільство, державні інституції та правоохоронні органи, хоча й нелегко, з певними труднощами, але неуклінно рухаються в бік посилення захисту прав громадян у нашій країні, наближення поліції до громадян та покращення конструктивного

діалогу між ними, зниження суспільної та відомчої конфліктності, якісної підготовки висококомпетентних працівників Національної поліції, а як результат – більш якісного надання правоохоронних послуг. Особливої значущості та актуальності цей процес набуває саме сьогодні – в час випробувань, які проходить наша країна у зв'язку з подіями на Південному Сході та в Азовському морі, введенням військового стану в 10 регіонах України та напередодні виборчого періоду. Саме в цей нелегкий час особливо відчувається потреба у висококваліфікованих працівниках поліції, що мають високий рівень правової, психологічної та комунікативної культури, навичок медіації та миротворення, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, які здатні захистити всі верстви населення, а особливо жінок та дітей, від насильства, конфліктів та агресії.

У резолюції № 1325 (2000), яка прийнята Радою Безпеки на 4213-м засіданні 31 жовтня 2000 року та підтримана українським урядом (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 113-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року» [1]), особливо підкреслюється факт важливості «спеціалізованої підготовки всього миротворчого персоналу по питань захисту особливих потреб і прав людини, жінок і дітей у конфліктних ситуаціях», а також наголошується, що «розуміння впливу збройних конфліктів на жінок і дівчаток і наявність ефективних організаційних механізмів гарантують їх захист і повну участь у мирному процесі, можуть значною мірою сприяти підтримці та сприянню зміцненню міжнародного миру і безпеки» [2].

Ураховуючи безпосередню участь працівників поліції в забезпеченні правопорядку та цивільної безпеки в регіонах, що знаходяться в безпосередній близькості до зони проведення операції об'єднаних сил, несенні служби в зоні її проведення та звільнених територіях, проблема професійної конфліктологічної підготовки працівників Національної поліції, на наш погляд, сьогодні, в період реформування правоохранної системи України, трансформації її статусу в очах суспільства, набуває особливої актуальності та значущості та є одним із важливим завдань закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми конфліктів, їх джерел на наслідків, стратегій та тактик конфліктної поведінки у професійній діяльності працівників Національної поліції висвітлено в працях Ю. Аленіна, В. Андросюка, Г. Антонова, О. Бандурки, І. Ващенко, Н. Салімова, О. Баєва, О. Бауліна, Л. Гуртієвої, О. Звонка, Н. Карпова, О. Кришевич, Л. Лобойка, В. Медведєва, О. Михайленка, В. Назарова, О. Небрат, М. Панова, М. Погорецького, Л. Філонова, Н. Філімонова, С. Шейфера та ін. В їх роботах проаналізовані різні конфліктологічні феномени, що супроводжують професійну діяльність правоохранних органів під час виконання багатовекторних завдань: охорони громадського порядку, забезпечення безпеки громадян під час масових заходів, кримінально-процесуальної діяльності, пошуку та затримання злочинців, створення та підтримання оптимального соціально-психологічного клімату в правоохранних підрозділах та ін.

Ряду аспектів та проблем організації конфліктологічної освіти та формуванню професійної конфліктологічної компетентності сучасного фахівця, вмінь управління конфліктами присвячені наукові праці А. Анцупова, С. Банікіної, Р. Джонсона, З. Дринки С. Емельянова, В. Зигерта, Л. Ланга, Л. Петровскої, Н. Самсонової, В. Семиличенко,

О. Щербакової, Б. Хасана та багатьох інших. Розробка та впровадження практичних механізмів управління конфліктами та його компонентами (стосунками, учасниками, емоційними станами, питання психічної саморегуляції та корекції конфліктних та постконфліктних станів особистості) є предметом наукових публікацій таких дослідників, як: Г. Антонов, Н. Васильєв, А. Гольдштейн, А. Єлліс, Х. Корнеліус, Н. Королюк, А. Лазебний, Ч. Ліксон, Г. Ложкін, О. Лютова, М. Мартиненко, В. Мясіщєв, Н. Пезешкіан, Н. Повякель, Л. Порохня, К. Сельченок, Д. Скотт, Б. Уизерс, Р. Фішер, К. Хорні, Л. Цой та ін.

Аналіз вищезазначених праць доводить, що фундаментальні результати педагогіки, психології, правознавства можуть та повинні бути використані для формування вмінь та навичок управління конфліктними станами в професійній діяльності правоохоронців у процесі отримання ними профільної освіти.

Зроблений нами аналіз наукових публікацій із проблеми професійної підготовки правоохоронців підтверджує припущення, що **не вирішеними раніше частинами зазначененої проблеми** сьогодні залишається відсутність у закладах вищої освіти МВС комплексного підходу до змістової конфліктологічної підготовки майбутніх поліцейських, системи моніторингу актуальних конфліктогенів професійного середовища з метою подолання та профілактики соціально та професійно зумовлених конфліктних явищ, протиріч, деструктивних та дестабілізуючих форм поведінки учасників конфлікту, формування конструктивного за змістом і наслідками стилю взаємодії з громадянами та колегами.

Постановка завдання. Метою нашої статті є аналіз складових та змістовних характеристик конфліктного простору працівників Національної поліції, визначення конфліктогенного професійного середовища, процесуальних напрямів та педагогічних основ формування конфліктологічної культури правоохоронців у процесі їх професійної підготовки. На наш погляд, конфліктологічна підготовка майбутніх правоохоронців у ВНЗ МВС включає послідовну навчальну діяльність, спрямовану не тільки на формування нових знань про конфлікт, його закономірності, форми та наслідками, але й серйозну роботу з конфліктною самосвідомістю суб'єкта, осмислення компонентів його конфліктної сфери, визначення рівня власної конфліктності, особистісних ресурсів (комунікативних, перцептивних, когнітивних, емотивних), що забезпечують достатній контроль за поведінкою, спілкуванням, зумовлюють «захист» від конфліктогенів.

Виклад основного матеріалу. Будь-яка професійна діяльність реально або потенційно є конфліктогенным середовищем, що вимагає вико-

ристання додаткових особистісних ресурсів для подолання їх негативних (несприятливих для людини та організації) наслідків.

На наш погляд, конфліктний простір особистості – це сукупність чинників, які виникають у процесі службової взаємодії працівника поліції з іншими суб'єктами права та впливають на виникнення, динаміку, попередження та розв'язання конфліктів та протиріч. Його складовими частинами виступають конфліктогени (джерела та причини конфлікту), суб'єкти спілкування та внутрішній світ самої особистості (рівень конфліктності та конфліктостійкості, конфліктний досвід, конфліктологічна культура тощо).

Згідно з результатами проведених нами протягом 2015–2018 рр. досліджень 73–78% працівників різних підрозділів Національної поліції вважають свою роботу висококонфліктною. Порівняння з показниками аналогічних досліджень минулих років доводить збереження цієї тенденції протягом майже двох десятиліть. Опитування були проведені серед працівників ОВС та поліції з різних областей України зі стажем професійної діяльності від 1 до 26 років.

Ряд сучасних дослідників у галузі права (М.І. Іншин, В.І. Олефір, Л.Ю. Малюга та ін.) підкреслюють важливість психологічної підготовки персоналу МВС, пояснюючи це низкою чинників, а саме: «перебування працівників ОВС у силу специфіки своєї професії в агресивному комунікативному середовищі та стресових ситуаціях, необхідність володіти методами запобігання їх негативного впливу та саморегуляції своїх психічних станів;необхідність обирати оптимальні шляхи поведінки в конфліктних ситуаціях та застосовувати психологічний вплив дозволить працівнику успішно вирішувати свої професійні завдання» [7, с. 131]. Рівень конфліктності професійного простору у сприйнятті працівників поліції не тільки не зменшується, але й має тенденцію до незначного зростання. Ймовірно, це можна пояснити посиленням стресогенних чинників професії: військові дії на Південному Сході країни, посилення терористичної загрози, участь в АТО, законодавчі зміни, «кадрові» процеси у зв'язку з реформуванням тощо.

На думку відомого соціального психолога Е. Клімова, основою конфліктних реалій фахівця виступають розлади (протиріччя) особистості, що

проявляються на п'яти рівнях: стереотипи свідомості та совіті, особистісні процеси (спрямованість, характер, самопізнання), індивідуальні властивості людини (активність, емоційність), процеси пізнання (чуттєві, репрезентативні) та суб'єкт діяльності (досвід, здібності, взаємодія). В основі конфліктів на першому рівні лежить, на думку Е. Клімова, так звана «суб'єктивна категорізація світу» за допомогою власних уявлень. Відбір та впорядкування людиною важливих уявлень про навколошній світ, саму себе, життєві події дозволяють за допомогою «емоційно та морально забарвлених» понять накопичувати власний досвід, розуміти світ та прогнозувати майбутнє [6].

Відмова від усвідомлення факту неспівпадіння «систем світу», в сукупності з автоматизованими навичками сприйняття подій, на погляд втора, є однією з природних суб'єктивних причин виникнення конфліктів унаслідок різного семантичного внутрішнього світу.

Класифікація основних конфліктуючих реальностей включає потенційні конфліктні загрози, які за наявності певних умов (у середовищі, психіці тощо) можуть із високою долею вірогідності створити внутрішній конфлікт. До таких реальностей дослідник відносить ряд протиріч (на прикладі вибору майбутньої професії): між образом бажаного майбутнього та низькою самооцінкою власних якостей, за допомогою яких створюватиметься це майбутнє; між ставленням до прийняття відповідальних рішень та недостатнім усвідомленням власної відповідальності; між так званими «забобонами честі» та розумінням необхідності їх подолання; між неконструктивними формами мотивації професійного становлення (ототожнення, соціальний престиж, поради референтної групи) та необхідністю усвідомленого ставлення до вибору майбутньої трудової діяльності [5].

Спираючись на акмеологічну концепцію розвитку професіоналізма суб'єкта соціальної діяльності Е.Ф. Зеера [5], слід зазначити, що розвиток конфліктологічної компетентності та культури фахівця найбільш активно відбувається протягом перших років процесу професіоналізації. Це підтверджується роботами дослідників у галузі конфліктології, О. Щербаковою та Н. Самсоновою, які вважають саме юнацький вік найбільш продуктивним періодом для формування професійної конфліктологічної готовності майбутнього фахівця.

Таблиця 1

Показники оцінки рівня конфліктності професії працівниками ОВС та Національної поліції у 2001–2018 рр. (%)

Рівень конфліктності професії	2001 (n=382)	2006 (n=142)	2010 (n=306)	2012 (n=238)	2014 (n=293)	2016 (n=432)	2018 (n=216)
Високий	68,6	75,9	62,2	67,2	71,7	73,4	78,1
Середній	27,2	22,3	27,3	23,0	24,8	23,2	19,6
Низький	4,2	1,8	8,5	9,8	3,5	3,4	2,3

Динамічна модель розвитку конфліктологічної культури фахівця у ВНЗ, вважає Н. Самсонова, представлена трьома етапами: *етап 1* – формування учбової конфліктологічної діяльності, а на її основі – конфліктологічної компетенції; *етап 2* – формування учбово-професійної конфліктологічної діяльності і на її основі – конфліктологічної готовності; *етап 3* – формування професійної конфліктологічної діяльності і на її основі – конфліктологічної компетентності [8].

На думку Г. Антонова, провідними шляхами формування конфліктологічної компетентності виступають: інтеграція психолого-педагогічних та конфліктологічних знань за рахунок включення до навчальних дисциплін питань із конфліктології, проведення семінарсько-практичних занять, включення в навчальні плани конфліктологічних спецкурсів, а їх змісту – до програм практики [4]. Автор вважає, що сформованість конфліктологічної компетентності студентів може бути визначена через з'ясування готовності до здійснення професійної діяльності на основі знань, вмінь (комунікативних та рефлексивних) та навичок (діагностичних, прогностичних та регулятивних) запобігання та розв'язання конфліктів.

Повертаючись до питання професійної підготовки, слід зазначити, що фактично сьогодні зміст освіти майбутніх працівників поліції в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання за цілою низкою спеціальностей (081 – «Право», 262 – «Правоохранна діяльність») передбачає відведення переважної долі навчального часу на вивчення професійно-орієнтованих дисциплін юридичного та спеціального профілю (спеціальна фізична підготовка, вогнева підготовка, тактико-спеціальна підготовка). На жаль, у навчальних планах підготовки курсантів в ЗВО МВС практично відсутня дисципліна «Конфліктологія», яка довгий час вивчалась на всіх спеціальностях, а психологічна освіта поліцейських обмежена незначним обсягом аудиторного часу, що практично унеможливлює розвиток комунікативного, когнітивного, мотиваційного та поведінкового компонентів конфліктологічної підготовки поліцейських. Також курсанти не мають змоги сьогодні вивчати такі дисципліни, як «Стресостійкість» та «Ефективна комунікація», незважаючи на те, що вони довели свою практичну значущість під час підготовки протягом 2015–2017 рр. усіх працівників патрульної поліції, кіберполіції, що здійснювалась за програмою ІСІТАП.

А між тим слід зазначити, що досвід викладання дисциплін конфліктологічного спрямування курсантам та студентам ВНЗ за останні два десятиліття доводить високу результативність їх вивчення за рахунок поєднання класичних та інноваційних форм організації навчального процесу, таких як психологічний тренінг, контекстне

навчання, кейс-метод, психодіагностичний метод, рефлексивні техніки, вивчення та відпрацювання аудіотренінгових матеріалів, аналіз відео конфліктних ситуацій, моделювання потенційних помилок у конфлікті та ін. За нашими дослідженнями, до покрокових психотехнік, які підвищують вірогідність реалізації конструктивної та раціональної поведінки у складних ситуаціях, також можна віднести такі: техніка емоційної саморегуляції в конфлікті; техніка емоційного розвантаження конфліктної ситуації; техніка перекладу конфліктних емоцій з особистісної площини в ділову; техніка мобілізації позитивних емоцій; техніка активного слухання опонента в конфлікті; техніка демонстрації емпатії в конфлікті; техніка розуміння внутрішньої картини учасника конфлікту; техніка визначення типу конфліктної особистості; техніка осмислення конфлікту в цілому; техніка розробки конструктивних варіантів поведінки в конфлікті; техніка протидії особистісним випадам; техніка схиляння до співпраці і виходу з конфлікту.

Цілком позитивно зарекомендували себе на практичних заняттях під час вивчення конфліктологічних та психологічних дисциплін комунікативні психотехніки, спрямовані на боротьбу з агресивними та конфліктними станами особистості. Останні забезпечують конструктивний та компенсаторний вплив на конфліктного (агресивного) опонента з метою переключити його внутрішню установку з конфронтації (суперництво) на стратегії врегулювання протиріччя (компроміс, співробітництво) за допомогою ефективного спілкування та активного управління розмовою. Дані техніки застосовуються в ситуаціях фіксації потреби агресора, для «зв'язування» агресії та управління сценарієм діалогу, дозволяють в останній момент нейтралізувати посилення конфлікту, використовувати загальні фрази, що закривають діалог та знижують рівень конфліктної мотивації опонента (так звані «універсалні узагальнення»), підкреслити компетентність опонента та звернутись до нього за порадою (наприклад: «Ви, як досвідчена людина, що могли б запропонувати в такій ситуації?»). За допомогою вищезазначених та інших психолого-педагогічних механізмів відбувається процес формування конфліктологічної готовності майбутнього поліцейського, формується культурно-особистісна основа його психологічної безпеки в майбутніх конфліктогенних ситуаціях.

У процесі конфліктологічної підготовки майбутніх правоохранців нами визначені основні процесуальні напрями формування конфліктологічної готовності курсантів – майбутніх працівників Національної поліції до професійної діяльності:

- 1) формування вмінь об'єктивного сприйняття та аналізу конфліктогенів;
- 2) розвиток сенсорно-когнітивних здібностей діагностики та самодіагностики психоемоцій-

них і мотиваційних особливостей учасників конфлікту;

3) корекція емоційної оцінки ситуації конфлікту;

4) формування алгоритмів структурного аналізу конфлікту, усвідомлення проблеми (об'єкта, предмету, мотивації, очікувань та побоювань суб'єктів);

5) розвиток свідомого розуміння відповідальності за конфліктні та агресивні дії, за порушення прав людини, наслідків, до яких може привести конкретний сценарій подій, певні конфліктні стратегії та тактики;

6) формування миротворчої особистісної позиції та так званої «культури миру»;

7) оволодіння професійними практичними знаннями та вміннями щодо організації заходів із запобігання та протидії агресії та насильству між суб'єктами конфлікту;

8) формування знань про «професійні конфліктні зони» в майбутній службовій діяльності, можливі алгоритми поведінки та моделі спілкування в них;

9) збільшення алгоритмів варіативного володіння «багажем» стратегій і тактик конфліктної поведінки в разі активного протиборства, адекватних конфліктній ситуації, що склалася;

10) формування вмінь оптимізації конфліктної ситуації, її попередження на початкових стадіях;

11) розвиток умінь ситуативного управління конфліктом;

12) формування навичок саморегуляції постконфліктних психоемоційних станів;

13) розвиток національно-етнічної, гендерної та культурної толерантності поліцейськів;

14) формування переговорних та медіативних (посередницьких) навичок;

15) оволодіння базовими техніками ефективної комунікації в конфлікті з урахуванням психотипу та стану опонента;

16) розвиток практичних вмінь блокування «провокаційного» спілкування вербальних маніпуляцій із боку опонента та розв'язання проблем.

Головними **педагогічними принципами** формування конфліктологічної компетентності курсантів ЗВО МВС, на наш погляд, є:

1. Принцип системності і послідовності конфліктологічної освіти. Крім певної змістової динаміки, організації класичних та інноваційних форм навчання у ВНЗ, він передбачає створення стійкого навчально-мотиваційного ядра особистості, яке б спрямовувало правоохоронця на подальшу конфліктологічну самоосвіту (в професійному середовищі) з метою розвитку в нього суспільно-професійної конфліктологічної культури.

2. Принцип динамізму конфліктологічної сфери фахівця. Він передбачає динаміку певних складових частин внутрішнього світу осо-

бистості (мотивація, когнітивна сфера, сфера комунікацій, перцептивна та емотивна сфери) за рахунок інтерпретації конфліктологічних знань, певної трансформації конфліктної само-свідомості.

3. Принцип індивідуального підходу до формування конфліктологічної культури фахівця в умовах освіти ВНЗ, урахування в процесі навчання та виховання унікальних якостей та власного досвіду курсантів, викладачів.

4. Принцип поєднання теорії і практики, орієнтація на актуальні професійні конфліктні ситуації під час складання учебних завдань педагогами.

Висновки та перспективи подальшого розвитку в цьому напрямі. Сучасний конфліктний простір працівника поліції включає частково систематизовану сукупність конфліктів, протиріч соціального та внутрішнього типів, що здійснюють суттєвий вплив на психічні складові частини його особистості, трансформують його ставлення до служби, оточення та громадян, результативність роботи та кількість службових помилок. Одним із важливих завдань професійної освіти в ЗВО є підготовка майбутніх поліцейських до компетентних, максимально безпечних та результативних дій у конфліктогенному середовищі. Вищезазначений арсенал конфліктологічних знань та практичних вмінь здатний, на наш погляд, забезпечити використання працівником поліції власних соціально-психологічних, педагогічних та психічних резервів для успішного, свідомого впливу на конфлікт та його суб'єктів (ураховуючи себе) для досягнення службової мети та стабілізації гострої ситуації.

У майбутньому, на наш погляд, більшої уваги заслуговуватиме питання розробки сучасних методів психолого-педагогічної корекції конфліктних працівників, проблема психологічної діагностики конфліктних явищ у підрозділах Національної поліції.

Список використаної літератури:

1. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-2016-%D1%80%D0%80>.
2. Резолюція Ради Безпеки ООН № 1325. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_669.
3. Стратегія розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України
4. до 2020 року. URL: http://mvs.gov.ua/ua/pages/strategiya_2020.htm.
5. Антонов Г.В. Конфлікт як предмет дослідження: педагогічний аспект. Теорія та методика навчання та виховання. Харків: ХДПУ, 2004. Вип. 13. С. 20–27.

6. Зеер Е.Ф. Професійно-освітній простір особистості: синергетичний підхід. Освіта і наука. 2003. № 5(23). С. 79–90.
7. Климов Е.А. Конфликтующие реальности в работе с людьми. (психологический аспект): учеб пособие. Москва, МПСИ; Воронеж: Издательство НПО «МОДЕК», 2006. 208 с. С. 42.
8. Організаційно-правові засади професійного навчання працівників ОВС / ред. М.І. Іншин. Харків: НікаНова, 2014. 536 с.
9. Самсонова Н.В. Конфликтологическая культура специалиста и технология ее формирования в системе вузовского образования: монография. Калининград: Изд-во КГУ, 2002. 308 с.

Hirenko S., Chervonyi P. Conflict space of national police officers in the context of their professional training

The article deals with the general content of the conflict space of the employees of the National Police, some of the professional and pedagogical aspects of the conflict training of future police officers at the stage of professional training in the context of the reform of the Ministry of Internal Affairs departmental education.

The paper emphasizes that the society and law-enforcement bodies are not slippery in the direction of strengthening the protection of the rights of citizens, reducing public and departmental conflicts, quality training of competent National Police officers and improving law-enforcement services.

The authors emphasize the need for highly qualified police officers with a high level of legal, psychological and communicative culture, mediation and peacekeeping skills, a culture of peace, and intolerance of discrimination that can protect all segments of the population from aggression and brutality.

A bibliographic review of the problem of conflicts has been made, a number of works in the branches of law, psychology, pedagogy and conflictology have been identified, in which various conflictual phenomena are analyzed that accompany the professional activity of law enforcement agencies.

The article emphasizes that the conflict training of future law enforcement officers at the Ministry of Internal Affairs of the Ministry of Education includes a series of educational activities aimed not only at the formation of new knowledge about the conflict, its patterns, forms and consequences, but also serious work with the conflict self-consciousness of the subject, comprehension of the components of its conflict sphere, definition of the level of their own conflict, personal resources (communicative, perceptual, cognitive, emotional), providing sufficient control over behavior, communication, predetermine “protection” from conflict genes.

The authors state that the basis of contemporary conflict realities is the disorder (contradiction) of the personality that manifests itself at different levels, including the stereotypes of consciousness and conscience, personal processes of individual properties and processes of knowledge of man and subject of activity. The articles determine the leading procedural directions of formation of conflictological readiness of cadets for professional activity and pedagogical principles of their realization.

Key words: conflict, conflict culture, vocational training, education, police.